

**Parlamento Pirmininkės R. Metsolos kalba neeiliniame Europos Vadovų Tarybos
susitikime
2024 m. balandžio 17 d.**

Ačiū, Charles' i.

Labas vakaras visiems.

Už 50 dienų šimtai milijonų europiečių žengs prie balsadėžių. Kaip žinote, jau kurį laiką lankausi valstybėse narėse ir ten kartu su EP nariais išklausome piliečių nuomones. Mūsų sutikti žmonės nurodė, kad jiems svarbiausi prioritetai yra kova su skurdu ir socialine atskirtimi, saugumas, ekonomikos stiprinimas ir naujų darbo vietų kūrimas.

Žmonės tikisi, kad išspręsimė šiuos klausimus, kaip jau išsprendėme migracijos klausimą. Todėl džiaugiuosi mūsų diskusija dėl ekonomikos augimo skatinimo ir Europos konkurencingumo didinimo, kurioje rėmėmės Enrico Lettos aukšto lygio ataskaitoje dėl bendrosios rinkos ateities pateikta analize. Visa tai vyksta itin svarbiu metu.

Gerbiami kolegos,

bendroji rinka yra unikalus, tik mūsų Sąjungai būdingas augimo modelis. Tai galinga konvergencijos varomoji jėga ir didžiausias mūsų turtas. Šiandien žmonės gali gyventi, dirbti, studijuoti ir keliauti bet kurioje Sąjungos vietoje. Bendroji rinka sudaro sąlygas didelėms ir mažoms įmonėms įsisteigti ten, kur jos pageidauja, ir suteikia joms daugiau galimybių patekti į rinką, o kartu skatina konkurencingumą. Ji taip pat suteikia vartotojams platesnį pasirinkimą mažesnėmis kainomis ir užtikrina stipresnę jų interesus atitinkančią vartotojų apsaugą. Kaip didžiausia pasaulyje bendroji demokratinė rinka ji net sustiprino mūsų poziciją pasaulyje.

Tačiau naujos geopolitinės realijos ir vis sudėtingesni iššūkiai atskleidė bendrosios rinkos pažeidžiamumą. Kaip užtikrinti, kad Europa taptų konkurencingesnė, novatoriškesnė ir savarankiškesnė? Kaip pritraukti įmones, kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą?

Tai, apie ką diskutuojame, nėra naujiena. Daugiau kaip 30 metų bendroji rinka buvo nuolat plėtojamas projektas, glaudžiai susijęs su ES strateginiais prioritetais. Šiuo metu turime prisiminti, kad Europos bendrosios rinkos projektas yra ir visada buvo labai politinis. Ir aš manau, kad mūsų ekonominė erdvė vis dar turi potencialą duoti dar didesnės naudos mūsų žmonėms. Dabar atėjo laikas atnaujinti su bendrąja rinka susijusius įsipareigojimus.

Tai reiškia, kad reikia stiprinti mūsų bendrąją rinką, kad ji vėl būtų priderinta prie dabartinio konteksto poreikių, visų pirma susijusių su mūsų ekonomikos žaliąja ir skaitmenine pertvarka. Tik didindami našumą, spartindami investicijas į savo pramoninius pajėgumus, be kita ko, į pažangiuosius elektros energijos tinklus, ir integruodami bendrąją energijos, finansų ir telekomunikacijų rinką, galime sumažinti strateginę priklausomybę ir kartu paremti ir išlaikyti ekonomikos augimą. Bendroji rinka yra didžiausia mūsų ekonomikos varomoji jėga ir tai turi atsispindėti pastangose panaikinti atotrūkį tarp mūsų bendruomenių. Tai yra būdas kovoti su socialine atskirtimi, nesvarbu, ar tai būtų socialinė atskirtis realiame pasaulyje, ar internete.

Praktiškai reikės įdėti daugiau pastangų, kad būtų sudarytos vienodos sąlygos. Skaitmeninių paslaugų akto, Skaitmeninių rinkų akto ir Dirbtinio intelekto akto priėmimas yra labai svarbūs

žingsniai teisinga linkme. Tačiau energetikos srityje ir platesnėje žaliosios pertvarkos srityje reikia to paties lygio įsipareigojimų.

Realybė yra ta, kad, nors mūsų tikslai šioje srityje yra ambicingiausi pasaulyje – turėtume tuo didžiulis ir didžiuojamės, mums gali sutrukdyti pernelyg didelė biurokratija. Pavyzdžiui, kai kuriose vietovėse įgyvendinti jūros vėjo elektrinių parko statybos parengiamuosius etapus gali užtrukti lygiai tiek pat, kiek iki galo pastatyti sausumos vėjo jėgainių parką. Tai reiškia, kad šiuo metu veiksmingesnės infrastruktūros diegimas Europoje yra gerokai mažiau patrauklus.

Tačiau biurokratija yra ne tik kliūtis strateginėms investicijoms ir mūsų klimato tikslams, bet ir trukdo siekti socialinės ir ekonominės įtraukties. Ūkininkų demonstracijos yra puikus pavyzdys, rodantis, kad mūsų užmojai neatitinka mūsų žmonių poreikių ir lūkesčių. Tai toli gražu ne tik žemės ūkio klausimas ir tai turi atsispindėti strateginėje darbotvarkėje.

Štai kodėl visada tvirtinu, jog norint, kad žalioji pertvarka pavyktų (o ji yra būtina), ji turi apimti visus sektorius. Ją vykdant niekas neturi būti paliktas nuošalyje. Ji turi suteikti pramonei realių paskatų ir apsaugos priemonių. Žmonės turi pasitikėti šiuo procesu ir jis jiems neturi per daug kainuoti. Priešingu atveju kyla pavojus, kad vis daugiau žmonių gali stoti patogių marginalių politinių jėgų pusėn ir – paradoksalu – kaip tik tuo metu, kai raginame žmones palaikyti Europą. Negalime to leisti.

Ekonominę pažangą stabdo ir mūsų finansų sektoriaus susiskaidymas, o konkrečiau – kapitalo srautams sudaromos kliūtys visoje Sąjungoje. Nors pastaraisiais metais žaliosios investicijos įgavo pagreitį, kasmet vis dar reikia užpildyti daugiau kaip 400 mlrd. EUR spragą – ši spraga net ir iš naujo įvertinus mūsų požiūrį į valstybės pagalbą negali būti užpildyta vien viešuoju finansavimu.

Laisvas kapitalo judėjimas yra viena iš keturių pagrindinių bendrosios rinkos laisvių, tačiau po dešimtmečius trukusios integracijos vis dar esama kliūčių, darančių poveikį mūsų konkurencingumui pasaulyje.

Jei mūsų įmonės ir pramonė nori plėsti veiklą ir diegti inovacijas, kurti darbo vietas, sudaryti geresnes taupymo galimybes mūsų piliečiams, kurti gerovę ir užtikrinti Europos konkurencingumą, turime sukurti tinkamas sąlygas ir sistemas, kad mūsų startuoliai ir MVĮ galėtų likti Europoje. Tai reiškia, kad turime baigti kurti bankų sąjungą ir kapitalo rinkų sąjungą. Kaip jau minėjau, bendrosios rinkos stiprinimas visada buvo politinės valios klausimas. Atėjo laikas prisiimti atsakomybę už šį klausimą arba rizikuojame viską prarasti.

Būtent taip galime parodyti savo žmonėms, kad mūsų projektas duoda rezultatų. Būtent taip galime išspręsti realias problemas ir sušvelninti iššūkius, kylančius verslo įmonėms ir šeimoms visoje Europoje dėl išaugusių sąskaitų ir nestabilių būsto rinkų, bei padėti tiems, kuriems sunku išgyventi iki mėnesio pabaigos. Taip galime užtikrinti ilgalaikį konkurencingumą, gerovę ir lyderystę pasaulinėje arenoje.

Toliau plečiant bendrąją rinką, vykdant reformas ir rengiantis pasauliniams pokyčiams, mūsų strateginėje ir politinėje darbotvarkėje ir toliau turi būti teikiama pirmenybė ES plėtrai į Ukrainą, Moldovą, Gruziją ir Vakarų Balkanus. Šiuo atveju Vakarų Balkanų reformų ir augimo priemonės patvirtinimas yra žingsnis teisinga linkme. Tai dar kartą rodo, kad bendroji rinka iš tiesų daro ES patrauklią. Ji priartina mūsų Vakarų Balkanų sąjungininkus ir taip stiprina mūsų

žemyną, mūsų Sąjungą, mūsų europietišką gyvenimo būdą ir mus visus. Europos Parlamentas tai suprato ir todėl mes kartu patvirtinome šią priemonę per rekordiškai trumpą laiką.

Gerbiami kolegos,

šiandien savo kalbos pradžioje atkreipiau dėmesį į piliečiams rūpimus klausimus. Europiečiai taip pat nori, kad per ateinančius penkerius metus sustiprintume savo saugumo ir gynybos struktūras taikai ir demokratijai ginti. Tai, kas vyksta prie mūsų sienų, turi išlikti vienu iš svarbiausių mūsų darbotvarkės klausimų.

Rusija ir toliau vykdo neteisėtus ir beatodairiškus išpuolius prieš Ukrainą. Jau suteikėme Ukrainai tvirtą politinę, diplomatinę, humanitarinę, ekonominę ir karinę paramą. Mūsų parama Ukrainai negali susilpnėti. Turime paspartinti ir intensyvinti Ukrainai reikalingos įrangos, įskaitant oro gynybos įrangą, tiekimą.

Negalime liautis.

Tas pats pasakytina ir apie Rusijos pastangas, pasitelkiant dezinformaciją, iškreipti naratyvą ir stiprinti Kremlui palankias visuomenės nuotaikas prieš birželio mėn. vykstančius Europos Parlamento rinkimus. Tai jau ne tik grėsmė, bet ir reali tikimybė, todėl turime būti pasiruošę tam pasipriešinti. Šiuo klausimu norėčiau dar kartą patikinti, kad Europos Parlamentas yra pasirengęs visais įmanomais būdais jums padėti nepasiduoti jokiam piktavališkam kišimuisi į mūsų demokratinius sprendimų priėmimo procesus ir su juo kovoti. Jis tam visada pasirengęs.

Kalbant apie padėtį Artimuosiuose Rytuose, Irano beprecedentės bepiločių orlaivių ir raketų atakos prieš Izraelį gali sukelti dar didesnę įtampą regione. Sąjungos vardu toliau stengsimės sumažinti įtampą ir neleisti situacijai peraugti į dar didesnę kraujo praliejimą.

Praėjusiais metais Europos Parlamentas didžiąja dauguma balsavo už tai, kad Islamo revoliucijos gvardija būtų įtraukta į teroristinių organizacijų sąrašą. Šios pozicijos nepakeitėme. Atsižvelgiant į šiuos nerimą keliančius įvykius, naujos sankcijos Iranui už jo bepiločių orlaivių ir raketų programas yra reikalingos ir pagrįstos.

Gazoje padėtis tebėra beviltiška. Leiskite dar kartą pabrėžti, kad Europos Parlamentas ir toliau ragins nutraukti ugnį. Mes toliau reikalausime grąžinti likusius įkaitus, pabrėždami, kad grupuotė „Hamas“ nebegali veikti nebaudžiama. Būtent taip galėsime užtikrinti didesnę pagalbą Gazai, išgelbėti nekaltas gyvybes ir todėl skatiname skubiai rasti dviejų valstybių sambūviu pagrįstą sprendimą, kuris suteiktų realią perspektyvą palestiniečiams, o Izraeliui – saugumą.

Gerbiami kolegos,

tai paskutinis Europos Vadovų Tarybos susitikimas prieš birželio mėn. vykstančius rinkimus. Norėčiau padėkoti jums už tokį aktyvų keitimąsi nuomonėmis ir už viską, ką jau padarėte remdami mūsų pastangas didinti rinkėjų aktyvumą. Parlamentas toliau nenuilstamai dirbs iki savo kadencijos pabaigos, kad pasiektų visiems europiečiams naudingų rezultatų. Tuo galite neabejoti.